

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.28/2015/9. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. március 2. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette és más bűncselekmény miatt **I.r.** vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2015. február 16. napján kihirdetett KB.II.24/2013/33. számú ítéletét megváltoztatja.

I.r. vádlott tekintetében a szolgálatban kötelességszegés vétsége (1978. évi IV. törvény 348. § (1) bekezdés) miatt indult eljárást megszünteti, és esetében a halmazati büntetésre utalást mellőzi.

I.r. és **II.r.** vádlottakat külön-külön kötelezi 31.677 - 31.677 (harmincegyezer-hatszázhetvenhét - harmincegyezer-hatszázhetvenhét) forint elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **I.r.** és **II.r.** vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 7.940 (hétezer-kilencszáznegyven) forint bűnügyi költségből **I.r.** és **II.r.** vádlottakat személyenként 3.970 - 3.970 (háromezer-kilencszázhetven - háromezer-kilencszázhetven) forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezi.

Az ítélet ellen **I.r.** vádlott tekintetében fellebbezésnek van helye, amit a katonai ügyész a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthet be.

Indokolás:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2015. február 16. napján kihirdetett KB.II.24/2013/33. számú ítéletével **I.r.** vádlottat az 1978. évi IV. törvény 226. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette, az 1978. évi IV. törvény 348. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt 100 napi tétel, napi tételenként 2.500 forint pénzbüntetésre, **II.r.** vádlottat az 1978. évi IV. törvény 226. § (1) bekezdésébe ütköző bűnsegédként, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt 80 napi tétel, napi tételenként 2.500 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetések meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A vádlottakat személyenként 41.677 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész három napi gondolkodási időt tartott fenn nyilatkozatának bejelentésére, majd az ítéletet tudomásul vette.

I. és II.r. vádlottak, valamint közös védőjük három napi gondolkodási időt tartottak fenn nyilatkozatuk bejelentésére. Törvényes határidőben a védő védenői felmentése érdekében jelentett be fellebbezést. Mellékelte fellebbezésének írásbeli indoklását is, melyben kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a vádlottak bűnösségét az eljárás során többször önellentmondásba kerülő sértett vallomása alapján állapította meg, aki szavahihetőnek nem tekinthető. Kifogásolta az elsőfokú bíróság azon eljárását, amely során nem adott helyt a védelem által indítványozott és a vádlottak felelősségét mentő tanúk kihallgatásának. Mindezek alapján indítványozta védenői felmentését a hivatali bűncselekmény vádjá alól, míg a katonai bűncselekmény vonatkozásában az eljárás megszüntetésére tett indítványt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.341/2015/1. számú átiratában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, mérlegelésen alapuló ítéleti tényállása megalapozott, felülbírálatra alkalmas. Álláspontja szerint a felmentésre irányuló fellebbezések a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalmára figyelemmel eredményre nem vezethetnek. Egyetértett a vádlottak hivatali bűncselekményének minősítésével, a bűncselekmények elkövetésekor hatályos büntető jogszabályok alkalmazásával. Büntethetőséget megszüntető okra figyelemmel azonban indítványozta I.r. vádlottal szemben a szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt indult eljárás megszüntetését, vele szemben a halmazatra történő utalás mellőzését. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt mindkét vádlott tekintetében.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlottak védője a fellebbezést továbbra is fenntartotta. A bizonyítási eljárással összefüggésben kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság csak a terhelő bizonyítékokat értékelte, a sértett vallomását és az azt alátámasztó bizonyítékokat, azonban ítéletében nem tért ki arra, hogy a vádlottak védekezése miért nem foghat helyt. Külön felhívta a figyelmet a bizonyítékok mérlegelésével összefüggésében arra, hogy az elsőfokú bíróság túlzott jelentőséget tulajdonított annak a kamera felvételnek, amelyet a tárgyaláson meg sem tudott tekinteni, mivel az nem állt rendelkezésre. Ugyanakkor szükségesnek tartotta volna annak ellenőrzését, hogy a tényállásban írt csapóajtó, amelyen keresztül I.r. vádlott felmászott az I. emeleti őrhelyre nyitva volt-e, annak nyitásáért, vagy zárásáért ki volt a felelős. Véleménye szerint e fontos körülmény nem került felderítésre az eljárás során. A cselekmények jogi minősítésével kapcsolatban osztotta az ügyészség álláspontját, mely szerint I.r. vádlottal szemben a katonai vétség miatt indult büntetőeljárás megszüntetésének van helye büntethetőséget megszüntető okra figyelemmel. Az I.r. vádlott felmentésére tett indítványt a hivatali bűncselekmény tekintetében, figyelemmel arra, hogy az nem bizonyítható. Amennyiben a másodfokú bíróság erre nem látna lehetőséget, úgy intézkedés alkalmazásával is elérhetőnek látta a büntetés céljait. II.r. vádlott vonatkozásában elsődlegesen szintén bizonyítékok hiányában történő felmentésre tett indítványt. Amennyiben erre a másodfokú bíróság nem látna lehetőséget, úgy cselekményének eltérő minősítését indítványozta az irányadó bírói gyakorlatra figyelemmel. Álláspontja szerint a II.r. vádlott tényállásban írt cselekményével szolgálatban kötelességszegés vétségét és nem a bűnsegédként, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetést valósította meg. Álláspontja elfogadása esetén indítványozta annak vizsgálatát is, hogy a katonai bűncselekmény büntethetősége nem évült-e el.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján mindkét vádlott tekintetében teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem a Be. 278. § (1) bekezdésében határidő

betartásával járt el. A Be. 278. § (1) bekezdése szerint a tanács elnöke a vádirat kézbesítésétől számított 30 napon belül megvizsgálja a vádlott és védőjének esetleges bizonyítási indítványait, és megállapítja a tárgyalás határnapját. Az elsőfokú katonai tanács ezzel szemben a vádirat közlésétől számított több mint egy év után intézkedett a tárgyalás kitűzésére. A vádirat közlésére 2013. áprilisában került sor, míg a büntetőügy kitűzésére 2014. augusztus 06-án. Ez az eljárási szabálysértés azonban az ügy érdemi elintézésére nem volt kihatással, azonban jelentősen késleltette az elsőfokú eljárás befejezését.

Az elsőfokú katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartva járt el. A vádlottak a tárgyaláson nem tettek vallomást, az elsőfokú bíróság helyesen a Be. 291. § (1) bekezdése alapján a vádlottak nyomozás során tett vallomásainak felolvasásával tette azokat a bizonyítás részévé. Kihallgatta továbbá a releváns tanúkat, köztük az ügy sértettjét, akinek vallomása az elsőfokú katonai tanács álláspontjától eltérően közvetlen bizonyítékként értékelendő. Ezen túl igazságügyi szakértőt rendelt ki az ügyben, akit tárgyalásán is meghallgatott, és értékelte a további közvetett bizonyítékot. Az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében a vádlottak tagadásával szemben állapította meg ítéletének tényállását. A bizonyítékokat értékelő tevékenységéről számot adott, amely a logika szabályaival nem ellentétes. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési és indokolási kötelezettségét teljesítette, az általa megállapított tényállás megalapozott, az csak a vádlottak személyi körülményeiben bekövetkezett változtatásokkal szorul kiegészítésre.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlottak nyilvános ülésen tett nyilatkozataira figyelemmel a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján az ítélet tényállását a következők szerint egészíti ki.

I.r. vádlott jelenleg östermelőként dolgozik, jövedelme e tevékenységéből még nem származott.

II.r. vádlottat 2015. júniusában beosztásából felfüggesztették, jelenleg illetménye 50 %-át folyósítják számára.

Az előzőekben írt kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa így fogadta el felülbírálata alapjául.

A vádlottak és védőik által felmentés érdekében előterjesztett fellebbezés nem alapos.

Miként erre a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a korábbiakban utalt, az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott és felülbírálatra alkalmas. A másodfokú eljárás során a vádlottak és védőik nem hivatkoztak olyan új bizonyítékra, vagy tényre, amely alapján a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa szükségesnek tartotta volna bizonyítási eljárás lefolytatását. Az általuk kifogásolt **tanú1**, valamint **tanú2** tanúként történő kihallgatásának elmaradása nem tette felderítelenné az ítélet tényállását, a bizonyítási indítványok elutasítását az elsőfokú bíróság megindokolta. A másodfokú bíróság annyiban alaposnak tartotta a vádlottak és védőjük kifogását, hogy a ki nem hallgatott tanú vallomását, az abból nyerhető bizonyítékot előre értékelni nem lehet azon az alapon, hogy tőlük elfogulatlan vallomás megtétele nem várható el. Az elsőfokú bíróság azonban e téves érvelés mellett helyesen hivatkozott arra, hogy a sértetten látható sérülés keletkezésére és láthatóságára vonatkozóan az orvosszakértő véleménye, illetve a sértett vallomása megfelelő adatokat szolgáltatott. A vádlottak által hivatkozott tanúk a bántalmazást követő rövid időn belül találkoztak a sértettel. A szakértő által előadottak szerint a sérülés jellege miatt ekkor még nem feltétlenül voltak az elszenvedett sérülésnek szembetűnő nyomai a sértett arcán. (33. naplósám alatti jegyzőkönyv 2. oldal 3. bekezdés) A másodfokú bíróság ezért hivatalból sem tartotta szükségesnek

további bizonyítási eljárás lefolytatását. Az elsőfokú bizonyítási eljárás alapján aggálytalanul megállapítható volt, hogy a sértetten a takarítás előtt még nem voltak sérülések, majd a zárkába történő visszahelyezés után már igen. Sérülései eleséstől nem, hanem nagy valószínűséggel ökölcsapástól származhattak.

A vádlottak és védőik felmentésre irányuló indítványai lényegében a bizonyítékok újra mérlegelése útján eltérő tényállás megállapítására, és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányult, amely a másodfokú bíróság álláspontja szerint a Be. 351. § (1) bekezdése és 352. § (3) bekezdése alapján a felülmérlegelés tilalmára figyelemmel eredményre a másodfokú eljárásban nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállásból helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére. Megállapítható azonban, hogy **I.r.** vádlott szolgálati viszonya 2014. április 01-én megszűnt, ezért az 1978. évi IV. törvény 124. §-ra figyelemmel 2015. április 01-én katonai vétség miatti büntethetősége megszűnt. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és **I.r.** vádlottal szemben az 1978. évi IV. törvény 348. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt indult büntetőeljárást a Be. 487. §-a alapján megszüntette, egyúttal a halamazati büntetésre való utalást is mellőzte.

Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlottak hivatali bűncselekményeit. Nem tévedett, amikor a Btk. 2. § (1) bekezdésére figyelemmel a cselekmények elkövetése idején hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezéseit alkalmazta. Az új Btk. súlyosabb büntetési tétellel fenyegeti a hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazást, ezért nem jelent kedvezőbb elbírálási lehetőséget a vádlottak számára akkor sem, ha a pénzbüntetés napi tételére vonatkozó rendelkezések alacsonyabb tartamú pénzbüntetés kiszabását is lehetővé tennék.

I.r. vádlott körlet-felügyelői szolgálatot teljesítő büntetés-végrehajtási tiszthelyettesként hivatalos személynek minősült. Szolgálatának teljesítése során önkényesen tettleg bántalmazta sértettfogvatartottat, ezért maradéktalanul megvalósította az 1978. évi IV. törvény 226. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetét.

A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal a védői érveléssel, hogy a **II.r.** vádlott magatartása nem **I.r.** vádlottnak nyújtott bűnsegélynek, hanem szolgálatban kötelességszegés vétségének minősülhet. **II.r.** vádlott szándékosan nyújtott segítséget **I.r.** vádlottnak ahhoz, hogy a fogvatartottat bántalmazza. Ehhez a szükséges feltételeket biztosította, amikor sértettfogvatartottat az I. emeleti őrhelyiségbe hívta takarítani, majd az ajtót becsukatta a sértettel. A bántalmazás során végig jelen volt és magatartásával szándék erősítőleg hatott vádlott társára, a tényállásban rögzített magatartása, mely szerint nevetett a történteken, lényegében egyetértését juttatta kifejezésre. Az irányadó bírói gyakorlat szerint a súlyosabban minősülő hivatali bűncselekmény és az ezzel alaki halmazatban álló katonai bűncselekmény halmazata csupán látszólagos, az elkövető terhére a súlyosabban büntetendő hivatali bűncselekmény megállapításának van helye. **II.r.** vádlott magatartásával megszegte a büntetés-végrehajtási szervezet szolgálati szabályzatáról szóló rendelkezéseket is, amikor nem akadályozta meg **I.r.** vádlott cselekményét, illetve arról nem tett jelentést, formálisan tehát elkövette a szolgálatban kötelességszegés vétségét is, azonban ezzel együtt megvalósította a bűnsegédként, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetének valamennyi tényállási elemét is, ezért terhére csak a súlyosabb bűncselekmény megállapításának van helye. Ezért a másodfokú bíróság nem értett egyet a védő azon indítványával, hogy a **II.r.** vádlott cselekményét bűnösségének megállapítása esetén minősítse katonai vétségnek. Az elévülés kérdése így fel sem merülhetett.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezéseket sem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket számba vette, és a vádlottakkal szemben inkább enyhe, mint súlyosnak tekinthető jogkövetkezményt alkalmazott, amikor a vádlottakat a Btk. 87. § (2) bekezdés e./ pontjában írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetésre ítélte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban az enyhítő rendelkezés felhívásakor helyesebb a Btk. 38. § (3) bekezdésére való utalás, figyelemmel arra, hogy az 1978. évi IV. törvény 226. § (1) bekezdésében írt hivatali bűncselekmény három évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett bűntett, alsó határa a generális kettő hónap.

Az elsőfokú bíróság kellően differenciált a vádlottak között, amikor a napi tétel számát I.r. vádlottnál 100, míg II.r. vádlott tekintetében 80 napban határozta meg és figyelemmel volt a vádlottak személyi, jövedelmi viszonyaira is, amikor mindkét vádlott vonatkozásában az egy napi tétel összegét a legalacsonyabb, 2.500 forintban határozta meg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a büntetések további enyhítése már nem szolgálná a büntetési célokat, ezért a büntetések enyhítésére irányuló fellebbezéseknek nem adott helyt.

A másodfokú bíróság észlelte, hogy az elsőfokú katonai tanács számítási hibát vétett, amikor a vádlottakat külön-külön 41.677 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság e hibát kiküszöbölve az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, a vádlottakat személyenként 31.677 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért a másodfokú ítéletben írt változtatások mellett azokat egyebekben helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a vádlottak kirendelt védőjének működésével összefüggésben 7.940 forint bűnügyi költség merült fel, amelynek megfizetésére a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlottakat a Be. 338. § (1) és (3) bekezdésére figyelemmel külön-külön egyenlő arányban kötelezte.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete ellen I.r. vádlott vonatkozásában a Be. 386. § (1) bekezdés c./ pontja alapján van helye fellebbezésnek, amit a katonai ügyész az ítélet kézbesítéséről számított 8 napon belül jelenthet be.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1)-(2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2016. március 2.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete **II.r.** vádlott tekintetében a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2016. március 2.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete **I.r.** vádlott tekintetében a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2016. március 10.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke